

Kap 6: Individet beskytter seg

- Flerfaktor – anklaget for å være antiteoretisk (Cohen), 50-tallet styrker samfunnsvitenskapene – teori nødvendig
- Straffeløstgjorte særegne, andre lovovertrædere ikke, alle gjør noe galt
- Christie (1961): "Nyanser i grått"
- Spm blir: Hvorfor begår vi *ikke* kriminalitet?
- Walter Reckless: Containment, tilknytning, anerkjennelse
- Eysenck: Ekstrovertsjon, introvertsjon, læring ved betingning
- Travis Hirschi: Båndene til samfunnet (attachment, commitment, involvement, belief)
- Fellestrekket i kontrollteorien: Vi er utsatt for indre og ytre kontroll. "Lovlydighetsfaktorer".
- Norge: Andenæs, Bratholm

Kap 7: Kriminelle delkulturer

- *Hvorfor* har det oppstått avvikende delkulturer?
- **Albert Cohen:** Middelklassen dominerer. Arbeidsgutten til kort
 - (i) gategutt (ii) gymnasiast (iii) gjeng – verdiene snus på hodet
 - Gjengen et alternativt fellesskap
- **Bloch & Niederhoffer:** Pubertetskrise og initiering
 - Klassiske samfunn – overgangsriter (van Gennep)
 - (i) seremonier, (ii) definert lengde ungdomstid (iii) definert voksenrolle
 - Vi mangler riter, ungdom lager riter. Tatoveringer, ildprøver, rus, kriminalitet, sex
- **Walter Miller:** Gutter uten fedre

Kap 7: Kriminelle delkulturer

- **Cloward & Ohlin:** Muligheten for suksess
- - Utgangspunktet er anomi (Durkheim, Merton)
- - Diskrepans mellom mål & muligheter
- - Ulik reaksjon – bebreide seg selv, eller samfunnet
- - Ulike muligheter til ”kriminell suksess”
- - (i) *halyprofesjonell kriminalitet*, rolleforbilder, kontakt
- - (ii) *kampgjenger* (disintegreert slum, mislykkete voksne, vold)
- - (iii) *misbrukerkultur* (mislykket i straight og kriminell verden)

Kap 7: Kriminelle delkulturer

- **Ragnar Hauge, Davis Matza:** Delkulturen som fiksjon
- - Gjengene er *ikke* integrerte, fantasiene har spillerom
- - Fiktivt sosialt press, majoritetsmisforståelse
- - Dess mindre kunnskap, dess mer fantasi
- - (Jmf dagens aviser, tv)

- **Matza:** Gjengen refortolker atferden – gjør den legitim (nødverge, gjengjeldelse). Handlingen er egentlig ikke straffbar, medlemmene opplever urettferdighet

Kap 8: Stempling og stigma

- Fra 1920-60: Perspektivet er helst at individet internaliserer ikke storsamfunnets normer, disintegreerte nabolag, egoisme, konkurranse
- Fra 1950: Økt velferd, økt kriminalitet! 1960 - stemplingsteorier
- Definisjonen av kriminalitet i søkelyset. Stempling jmf. sosial konstruktivisme, sosial interaksjonisme ("looking glass self")
- **Edwin Lemert: Primære og sekundære avvik.**
 - - Vi er ulike. *Noe* defineres som avvik (dialekter, hudfarge, psykose)
 - - Primære avvik – forårsakes av mange faktorer
 - - Opplevs ofte som opplevs som normalt (lovbrudd, homofil handling)
 - - Sekundært avvik – handlingen stempler personen ("ungdomskriminell")
 - - Det er *fordeler* forbundet med den nye rollen, lite å tape (jmf stoffmisbrukerkultur)

Kap 8: Stempling og stigma

- **Becker: Avvik som hovedstatus**
- (i) Handlingen må stemples som avvikende, (ii) det kan ha langsiktige konsekvenser for utøveren. Selv-oppfyllende profeti
- Marijuana som eks (moralske entrepenører, lov, narkobyrå, men også det å bli en røyker...kjøpe stoff, være pålitelig, lære å bruke det)
- **Stempling som retning:**
- Becker, Goffman, sosial konstruktivisme: Fokus på definisjoner og konsekvenser. Den dumme blir dummere, den slemme slemmere
- Kritikk: Laissez-faire, Det *finnes* alvorlige handlinger
- Reaksjon: Aksjonsforskning (på de undertrykte parti)

